

MOTYL

SVIŇA ŽIVOT

JANA CHMELOVÁ

Jana Chmelová
SVIŇA ŽIVOT

VYDAVATELSTVO MOTÝL

Copyright © Jana Chmelová 2010
Design © Motýľ design 2010
Cover photo © Isifa 2010
Slovak edition © Vydavateľstvo Motýľ 2010

ISBN: 978-80-89482-08-5

Vytvorenie elektronickej verzie Dibuk, s.r.o., 2010

I.

Počul jemné šfuknutie, zámok povolil. Stiahol z pleca ruksak, vhodil do neho planžetu a znovu si ho prevesil cez rameno. Opatrne poodchýlil vchodové dvere a s maximálnym sústredením načúval. Z tmy domu sa ozýval iba prenikavý tikot hodín, zdalo sa mu, akoby vytrvalé ručičky odmeriavali čas priamo v jeho hlave. Ohlušujúci rachot, ktorý mu drvil mozog, však spôsoboval v prvom rade šialený cval jeho vystrašeného srdca. Ruka v trochu veľkej koženej rukavici mu mimovoľne vyletela k hrudníku, silno do neho zatlačil, snažil sa dostať ten protivný strach pod kontrolu. Prekĺzol úzkou štrbinou vo dverách a celkom nečujne ich za sebou zatlačil. Krátko vydýchol. Ocitol sa v tmavej predsieni. Vo vrecku našmátral baterku, prstom párkrát zatlačil do prepínača, cez čiernu látku nohavíc sa vtedy predral slabý svetelný kruh. No ešte ju nevytiahol, ešte mal strach zviditeľniť svoju nežiaducu prítomnosť v cudzom dome. Oči mu postupne navykli na tmu, už sa mu nezdala taká nepriehľadná. Popod oblúk, oddelujúci vstupný priestor od obytnej časti, sa šikovne prešmykol do rozľahlej miestnosti so širokými oknami. Nadväzovali na seba a ťahali sa v súvislom rade po obidvoch stranách obvodových stien, kde ukončovali ich púť presklené dvere, pravdepodobne ústiace niekam do záhrady. Pootvorené žalúzie prepúšťali dnu chabý jas mesiaca, ktorý obližoval mohutný nábytok, reťaz obrazov na stenách, dlhý jedálenský stôl v strede miestnosti, objemné kreslá a odrážal sa od množstva mosadzných váz a rôznych artefaktov naukladaných všade naokolo. Podišiel k drevenému schodisku, ktoré sa týčilo priamo pred ním. Vedel, že spálňa je na poschodí, to mu povedali. A aj to, kde leží trezor.

Schody ukrutne vzdychali, nohy v zodratých teniskách presne odmeriavali ich šírku a neodvratne sa blížili k cieľu. Stačil si všimnúť, že na stene nad schodiskom visia rodinné portréty poväčšine starých ľudí, žiadne fotografie, ale olejomaľby. Pripadalo mu to

ako v nejakej stredovekej pevnosti. Celý dom na neho tak pôsobil, teda aspoň podľa toho, čo mal v šere možnosť vidieť. Táto pevnosť presiaknutá skrz naskrz snobstvom musí ľuďom žijúcim v ňom tlačíť na mozog. Pokýval nechápavo hlavou a tápavo sa chytil dreveného zábradlia.

Posledné zapraskanie schodov a ocitol sa na úzkej chodbe s minimálne štvoro dvermi. Mali by to byť tie posledné napravo. Dvere do spálne. Nejasne sa črtali. Tu hore bolo menej svetla ako na prízemí. Vytiahol teda baterku a zapol ju. Žltý kužeľ pred ním naliehavo poskakoval, isto ho viedol k cieľu. Jemne našľapoval po mäkkom koberci ako pružný jaguár zakrádajúci sa ku koristi. Počul iba svoj vlastný dych a neutíchajúci tlkot srdca. Stlačil kľučku a dúfal, že izba bude naozaj prázdna, že v nej, Kristepane, nenájde spať nejakých zabudnutých členov rodiny. Bol by stratený. Spálňa sa aj v tme belela, zdalo sa, že v nej niet hádam inej farby okrem bielej. Svetelným pruhom bojzljivo namieril na rozmernú posteľ s vysokým ozdobným čelom. Bola prázdna. Uľahčene odľúkol. Pevnejšie uchopil baterku v dlani, jasný pás skočil na biele steny a rýchlo sa po nich kĺzal. Lepšie povedané, kĺzal sa po minimálne dvadsiatke obrazov rozvešaných v rovnakej línii, jeden vedľa druhého, ako v galérii. Patrik hľadal ten správny, Monetovu reprodukciu Východu slnka. Keď mu dávali inštrukcie, nemuseli mu ho ani ukazovať na fotke. Ten obraz poznal už dávno, vždy sa mu páčil. Zbadal ho. Visel nad širokou komodou, hneď po jeho pravej ruke. Chvíľu na ňom postál pohľadom a znovu, ako keď tú maľbu videl prvýkrát, zmocnil sa ho zvláštny pocit slobody, nekonečnej voľnosti. V predstavách sa opäť on sám ocitol v malom člne v popredí a za prítomnosti červenej, magickej gule nad hlavou práve vyplával do bezmedznosti temného mora. Neboli žiadne problémy, ani starosti. Na okamih pocítil neveriteľnú pohodu... Otriasol sa a pozrel na displej mobilu. Bolo štvrté na dve. Najvyšší čas pustiť sa do toho. Baterku položil na komodu, pás svetla padol na precízne zastlané lôžko. Opatrne uchopil obraz obidvoma rukami a zvesil ho z pevného háčika. Bol dosť ťažký, ani sa na prvý pohľad taký nezdal. Znovu schytil baterku a zasvietil ňou na miesto, kde ešte pred chvíľou visel, na dvere kovového trezoru, kedysi bezpečne zabudovaného do múru domu. Srdce sa mu rozbúchalo ešte silnejšie,

mal sto chutí nechať všetko tak, zbehnúť praskajúcim schodiskom a ujsť čo najďalej. Prestane s tým, pokúsi sa tie peniaze zaobstarať inak... V jednej chvíli mal pocit, že sa mu nohy pohli k dverám, ale naozaj to bol iba pocit, alebo túžba. Strhol sa na štekot psa odkiaľsi z tmavých záhrad, to ho vrátilo do reality. Vedel, že inak to nepôjde, že toto je jeho jediná možnosť, ako narychlo získať viac než len pár desiatok tisíc, čo nijako nestačilo, aby pomohol svojej rodine. Odzipsoval ruksak, vybral z neho kladivo, skrutkovač a ťažké páčidlo. Pevne zovrel chladnú výzbroj do dlane. Jeden koniec páčidla zaprel do úzkej štrbiny dvier trezoru a do druhého konca začal udierať tvrdým kovom kladiva. Celou silou. Bol presvedčený, že toto bude najschodnejšia cesta, ako sa dostať dovnútra sejfu. Pánty však pevne držali, nepovolili ani o milimeter. Začal ich vytláčať, použil na to všetku svoju energiu. Zbytočne. Skúšal to znovu, a ešte raz, stále dookola. Použil aj skrutkovač. Nič. Na čelo mu vystúpil ľadový pot, žilami mu prúdila bezmocnosť a pomaly, ale isto, sa ho chytala panika. Čakal, že to pôjde ľahšie, veď mu povedali, že je to starý, predpotopný typ, nemal by s tým mať väčší problém. Netreba ho ani prevrtať, stačí páčidlo a pevná sila. Ubezpečovali ho, že to bude pre neho hračka. A zrazu zisťuje, že to nie je vôbec jednoduché. Čo to teda trepali? Do čoho sa to namočil? Čo ak sa mu to nepodarí? Čo bude potom?

Ako bez rozmyslu začal tlčiť do nedostupných dvier trezora, izbu naplnil neuveriteľný rachot, akoby vlak v plnej rýchlosti zdemoloval železnú barikádu. A on len udieral a udieral. Kladivo sa mu v jednej chvíli vyšmyklo z dlane a s treskotom spadlo na dlážku. Vonku sa rozštekali psy, bol si istý, že na chodbe začul hlasy, hlučnú vravu... už ho máme, je tam... poďte... rýchlo... bol by odprisaahal, že tie hlasy sú skutočné, že sú k nemu čoraz bližšie, že sú na dosah. Panika ho načisto ovládla, v hlave mu divo tíklo, mal pocit, že mu praská lebka, že sa mu rozletí vo dvoje. Chcel čo najrýchlejšie ujsť preč, ale vtom si uvedomil, že všetko sa to odohráva iba v jeho zúboženej mysli, že všade naokolo vládne až desivé ticho, ktoré momentálne rušil iba on svojím hektickým dychom. Znovu schmatol železnú tyč, mocne sa zaprel do dvier, lomcoval nimi a vzápätí do nich udieral. Skúšal to opakovanými údermi, jeho mozog bol jeden kovový šrapnel, ktorý sa snažil zlikvidovať, zde-

molovať. Celý sa zadýchal a spotil, pokiaľ sa mu podarilo zdolať tie poondené, nedostupné dvere. Zdalo sa mu, že to trvalo celú večnosť. Schytil baterku, prsty mal však úplne neohrabané, mervé, vyklzla mu z dlane a v snahe zachytiť ju, zavadil o rám s fotografiou položenou na komode. Spadol s buchotom na dlážku spolu s baterkou. Zahrešil, vôbec sa mu nedarí, je totálne nemožný. Zohol sa, načiahol sa za baterkou, do prstov uchopil rám, obrátil ho k sebe a krátko si naň posvietil. Sklo v spodnej časti bolo asi na dva centimetre puknuté. Práve tam, kde sa strácal dlhý krk možno pätnásťročného, komicky sa sklábiaceho dievčaťa s krátkymi vlasmi a okrúhlymi, čiernymi očami. Na ušiach mala neprirodzene dlhé náušnice ukončené podivnou guľou, viseli jej takmer po útle plecيا. Trafená, pokrútil hlavou. Položil čudné dievča v bielom ráme späť na komodu a lúč svetla nasmeroval na svoje dielo skazy. Zatajil dych, keď ostrý jas odhalil hrubé štósy bankoviek, previazané obyčajnou tenkou gumičkou, poukladané dôkladne, tesne vedľa seba. Ešte toľko peňazí pokope nevidel! Vlastne on veľa peňazí ešte nikdy nevidel. Tých niekoľko vylúpených pivníc a bytov mu nevynieslo veľa, väčšinu si nechali oni. Teraz mu zverili túto veľkú akciu, mal ich dôveru.

V diaľke sa znovu divo rozštekala pes, chvatom začal do ruksaka hádzať papierový majetok. Tie zväzky boli vcelku ľahké, len mu tak svišťali cez ruky. Koľko tam môže byť? Povedali mu, že je to veľký balík a on nebude ľutovať, že si príde na svoje, a zrazu sa mu tá suma, ktorú mu prisľúbili, zdala prinajmenšom smiešna. Vie narátať do päť, aj idiot by poznal, že je to úbohé nič oproti tomu, čo má teraz v rukách. Bol sprostý, keď na to pristal. Riskuje, robí špinavú robotu, mal dostať minimálne tretinu. Vzápätí si znovu uvedomil, že inej voľby nebolo a aj tá smiešna čiastka z celkového lupu je lepšia ako nič. Aspoň na nejaký čas zavrie tomu hajzlovi hubu.

V trezore zostali už len akési listiny v priesvitných obaloch, určite závet a podobné veci, ktoré sa týkali dedičstva. Tito pracháči si na to potrpia. Iróniou osudu je, že ich snaha dopredu podeliť svoje impérium vyjde navnívoč, ak sa raz dozvedia, kto stál v pozadí vybielenia ich majetku. Keď zistia, že to bol jeden z nich. Potom to budú len listiny o vydedení, ak teda bude ešte čo rozdeľovať, uškrnul sa. Život je pes a je taký nespravodlivý, prebehlo mu hneď na to

hlavou. On by nikdy nezradil vlastnú krv, vlastnú rodinu... a pri tom pomyslení sa mu pred očami zrazu úplne jasne vynorili otcove kontúry. Do tváre sa mu od náhleho rozhorčenia nahrnula krv a svaly sa napli pripravené zasadiť tvrdý úder do imaginárnej postavy.

Znovu skontroloval čas, čísllice displeja ukazovali dve dvadsaťpäť. Stihol všetko podľa plánu, konečne to má za sebou! Priskočil k bielym skriniam s ornamentmi, rozhádzal ako podľa šablóny na ukladané veci, pár kusov sa mu zosypalo k nohám. Iba ich prekročil. Zo stolíkov pri posteli a na komode vytiahol zásuvky, poprehňal sa v hladkej bielizni, z koženej šperkovnice ukrytej v skrini vydoloval retiazky, náušnice a prstene, v rýchllosti sa mu niektoré z nich vyšmykli z rúk, spadli na podlahu, ale už ich nedvíhal. Páčidlo vhodil do ruksaka k bankovkám, prebehol na chodbu a vrazil do dverí oproti. Zdalo sa, že je to študentská, dievčenská izba. Pod oknom s ružovými závesmi stál písací stôl, pri stene vpravo drevená posteľ, takisto s vysokým čelom, zakrytá ružovou prikrývkou. Možno patrila tej mladej z fotografie, bola to asi jej izba. Zvrtol sa na prahu, priečilo sa mu zasahovať ešte aj do intimity dievčenského sveta. Nakrátko vošiel do náprotivnej izby, vedľajšie dvere vynechal, poprehadzoval, čo sa dalo, zvesil pre istotu dva obrazy a nechal ich ležať na dlážke. Zbehol po vzdychajúcich schodoch na prízemie a tam urobil to isté. Jeho úlohou bolo nechať domácim a vyšetrovateľom dôvod ani dôkaz myslieť si, že zloděj išiel na istotu, že presne vedel, kde je ukrytý trezor, nesmel padnúť ani tieň podozrenia na skutočného objednávateľa lúpeže.

V príborníku našiel väčšiu zelenú kazetu, v ktorej sa matne odrážal lesk príboru, určite z nefalšovaného striebra, z vitríny uchmatol akési mince v plastových obaloch a vtedy zbadal ďalšie dvere. Baterkou na ne zasvietil, boli masívne a vzbudzovali rešpekt. Skočil k nim a stlačil kľučku. Boli však zamknuté, poobzeral sa teda ešte okolo seba a nakoniec zo steny zvesil malý obraz, náhodne odhalený svitom mesiaca, pri ktorom sa mu na chvíľu zatajil dych, a konečne s úľavou, no celkom spotený, vyletel von. Pomedzi roztrúsené kriky prebehol ku kamennému, dosť vysokému múru od ulice, kde mal počkať na nich. Oprel sa chrbtom o jeho drsný povrch a snažil sa ovládnuť dych. Stiahol si rukavice a vhodil ich do ruksaka. Odniekiaľ zo záhrady k nemu doliehalo jemné zurčanie

vody. Počul jej pravidelný tok a melodické bublanie. Na blízku bola pravdepodobne nejaká fontána. Úbohý malomeštiacky prežitok... pomyslel si.

Uvažoval, kam skryje obraz, aby oni o ňom nevedeli, bol rozhodnutý nechať si ho. Nevedel, či má vôbec nejakú hodnotu, ale ani ho to nezaujímalo. Tá skica ho jednoducho dostala; vzdušné ťahy ženskej tváre opretej bradou o útle plece, jej tiché trápenie, krutosť zosobnená do tmavých tieňov násilne sa vtierajúcich do obrazu a duše tej ženy, a napriek tomu mäkkosť a neha, ktorá z neho sálala, to bolo to, čo ho na tom portrète zarazilo. Bolo v ňom čosi prozaické a zároveň jedinečné. Videl v ňom svoju matku a jej život. Mal silný pocit, akoby akýmsi zvláštnym spôsobom vstupoval do jeho vnútra. Chvatom ho strčil za košeľu pod tričko, bundu ponatriasal, nič nebolo vidno.

O pár minút, bolo presne dve päťdesiatpäť, sa v diaľke ozvalo slabé vrčanie motora. Práve včas, lebo jeho uši naraz zachytili tupé dunenie zeme, blížilo sa k nemu neveriteľne rýchlo. Začul besné, mľaskavé dýchanie a vzápätí, len pár metrov od seba, zbadal čiernu siluetu vysokého, chudého psa uháňajúceho priamo k nemu. Vymrštil sa na múr ako šelma, zľahka z neho zoskočil, čierna beštia za ním zúrila, labami divo dorážala do prázdna, štekala, doslova šalela, až sa všetky psy naokolo pridali k nej. Ten nečakaný hluk ho skoro pripravil o rozum. Našťastie, auto už bolo blízko, na pár sekúnd zastalo, pevne zvierajúc plný ruksak skočil na zadné sedadlo, nestačil za sebou ani zavrieť dvere a už si to ďalej hnalo rozbrechanou nočnou ulicou.

Mal dávno premyslené, čo povie mame, keď príde čas, odkiaľ má odrazu toľko peňazí. Už pred pár týždňami, keď vedel, že do toho pôjde, začal predstierať, že chodí s kamošom von pre ojazdené a havarované autá. Presvedčil ju, že si ich objednal jeden chlapík s autobazárom a že im za to dobre platí. Vlastne, kamoš mu dohodil tento nadmieru výnosný kšeft, tvrdil. Mama sa viac nevypytovala, verila svojmu synovi. Bolo mu z toho klamstva zle zakaždým, keď sa zadíval do hebkého zamatu jej orechovohnedých očí.

Mal pocit, akoby práve vtedy dostal poriadny kopanec rovno do žalúdka. Robil to však iba pre ňu...

Svetlo začínajúceho dňa už získavalo silu, keď odomykal dvere mĺkveho bytu. Po špičkách sa presunul do detskej izby. Sestry ticho spali, každá úplne rovnako zakrytá paplónom až po bradu. Iba na vankúšoch rozhodené blondavé vlasy prezrádzali ich tichú prítomnosť. Ruksak s vydelenými peniazmi skryl dôkladne medzi deky v odkladacom priestore postele. Spod bundy vytiahol ulúpený obraz zasadený do celkom obyčajného dreveného rámu, opatrne ho uchopil do rúk, akoby držal tú najvzácnejšiu vec na svete, zadíval sa na záhadnú tvár, prstom prešiel po jej nežných krivkách a strčil ho pod vankúš. Mimovoľne sa otočil k sestriným posteliám, aby sa uistil, že spia a že pred ich očami nerobí zo seba sentimentálneho cvoka. Úplne nečujne sa odkradol do kúpeľne. Potreboval sa opláchnuť, veď posledné hodiny sa v jednom kuse potil. Pozrel sa na seba do zrkadla, pokožka mu neprimerane svietila belosťou, bola ako kriedový papier, len pod očami výrazne temnela. Jeho pohľad prezrádzal čudný výraz, nevedel, či je to strach, hanba alebo odpor. Možno všetko dokopy. Svaly mal ešte stále napäté od predchádzajúceho násillia a nervového vypätia, nevedel sa zbaviť zvieravej úzkosti. Cítil sa skutočne pod psa.

Už otváral dvere detskej izby, keď zacítil na pleci jemný dotyk. Neotočil sa hneď, na okamih zaváhal, nevedel, či sa bude môcť mame pozrieť do očí, či ho neprezradí triaška, ktorá ho teraz ešte viac zachvátila. Prsty mu drvili kľučku na dverách, kĺzala sa v spotenej dlani.

„Všetko v poriadku?“ spýtala sa a pohladila ho mäkkým pohľadom.

Do brucha dostal neviditeľný zásah.

„Áno... zobudil som ňu? Nechcel som... chod' si ešte ľahnúť. Je nedeľa, môžeš si pospať dlhšie.“

„Som hore už od štvrtej.“

„Zase si mala bolesti?“

„Nie, iba som nemohla spať... asi som včera vypila veľa kávy,“ zaklamala.

Vedel, že mala bolesti. Bolo to na nej vidieť, vždy to na nej zbadal. Mal o ňu strach a netušil, ako ju toho trýznenia môže zbaviť.

Aký je nežný tento môj syn, pomyslela si práve v tom okamihu Kamila, a zároveň jej ho prišlo ľúto. Bol teraz hlavným živiteľom rodiny, hoci mal v pláne ísť ďalej študovať. Videla, že sa naozaj snaží, od rána do večera drel na stavbe a ešte si vzal na krk ten prevoz áut. Bol taký mladý, toľko toho mohol dosiahnuť. Ale bola to jej vina, všetko má na svedomí ona. Nemala dopustiť, aby si jej muž našiel inú, aby opustil svoju rodinu. Mala sa viac snažiť, viac o seba dbať, viac sa mu venovať. Jej zdržanlivosť bola určite hlavným dôvodom, prečo od nej nečakane, doslova zo dňa na deň, zutekal. Nikdy jej to síce nepovedal, ale ona si bola viac než istá, že to ho odohnalo do inej postele. Aj tú chorobu si potom privodila ustavičným a hlavne zbytočným preberaním podrobností posledných mesiacov a rokov ich života, vracala sa k tomu znovu a znovu, do detailov pitvala slová, gestá, pohľady, rozprávala sa sama so sebou, prehodnocovala, hľadala skryté znamenia. V hlave neživila nič iné, tie myšlienky ju zamestnávali viac ako prítomnosť jej detí. Áno, ona nesie na všetkom hlavný podiel viny. Má na svedomí, že jej ledva dospelý syn prebral na svoje plecia zodpovednosť za celú rodinu, hoci mal vtedy pred maturitou, že ho priskoro zaťažila takým bremenom. A to iba pre jej úbohú neschopnosť zmieriť sa s tým, čo už bolo konečné a dávno dané.

Striasla sa, skrkvala a odhodila večné dumanie, ktoré ju len zbytočne oberalo o sily.

„Pripravím ti raňajky, určite si hladný.“

Videla, že je celkom zmorený, bledý, vyčerpaný, ale netušila, že jej syn je hlavne na smrť vystrašený.

„Nebudem jesť,“ krátko zamrmľal a pri pomyslení na jedlo sa mu pretočil žalúdok. Chcel byť už preč z maminej blízkosti. Jej prítulnosť stále viac zvyšovala pocit viny. „Som iba nevyspatý, idem do postele... choď aj ty.“

„Tak dobre, neskôr mi povieš viac. Aká bola cesta a tak... som rada, že si doma,“ dodala po krátkej odmlke a uhladila mu dľaňou rozstrapatené vlasy. Do vzduchu sa vznieslo slabé zapraskanie statickej elektriny.

„Uhm.“

„Ešte niečo,“ zastavila ho už vo dverách. „Mám ťa rada,“ stisla mu plece, otočila sa a stratila sa v spálni.

„Aj ja teba,“ povedal už do prázdnej chodby. Zvalil sa na posteľ, jedna zo sestier, Natália, sa zamrvila, zakašľala, vytiahla spod paplóna hlavu, na úzku štrbinu otvorila oči smerom k nemu, ale opäť ich zavrela. Otočila sa k stene a izba sa nanovo ponorila do šedého ticha.

Snažil sa zaspáť, no v hlave sa mu znovu a znovu pretáčal film z dnešnej noci. Údery páčidlom na kov mu surovo rezonovali v mozgu. Vzápätí pod prikrývkou zatínal päsť, preklínal svojho... otca. To kvôli nemu sa mu život posral. A kvôli tej vymachlenej štetke. Nesiaha mame ani po členky, čo na nej len vidí? Do očí sa mu nahrnuli slzy ľútosti a krivdy, keď si predstavil svoju krehkú mamu, ako sa celé dni, noci a mesiace trápila nad jeho odchodom. A potom prišla tá choroba... Jej ľahký pôvab zmizol, zostal len výraz chronickej anorektičky, zúboženého prízraku navlečeného do ľudskej podoby. A aj napriek tomu, že je už z najhoršieho vonku, mierne pomätený výraz ju neopustil, je stále s ňou, akoby vrástol pod tenučkú kožu, tuho rozplazil svoje korene. Pod vankúšom stískal obrubu nočného úlovku, portrét neznámej ženy, ktorá bola zároveň jeho matkou, a v duchu sa zaprisahával, že ju dostane z týchto problémov, že pre ňu urobí, čo bude v jeho silách, trebárs za cenu svojej slobody alebo čistého svedomia. To už aj tak dávno stratil... Doboha! Je totálne neschopný, keď nevie pomôcť inak ako zločinom! Z úst sa mu predieralo mimovoľné stonanie, neustále sa prehadzoval, nedokázal uchlácholiť rozrušené telo.

Netušil, že nie je so svojimi mukami sám, že Natália načúva jeho nepokoju a sama trpí skrčená pri stene s nechtami zarytými do hladkej kože na predlaktiach, kde po sebe zanechávali hlboké, biele polmesiace. Predstavovali výkriky po záchrane, dotykoch, po láske, pochopení. Chcela, aby si mama nadobro uvedomila, že ona, jej dcéra, je z mäsa a kostí, že nie je len prelud, chvíľková halucinácia. Túžila, aby sa znovu vrátili staré časy, aby sa vrátil otec. Chýbala jej jeho prítomnosť a jemná korenistá vôňa, ktorú vždy okolo seba širil. Srdce nabralo šialené tempo, keď si spomenula na včerajšok, kedy ho videla s jeho mladou milenkou v aute, kým ona čakala na priechode. Stála tam sama so svojimi bielymi, vo vetre povievajúcimi vlasmi, bola neprehliadnuteľná a on si ju napriek tomu nevšimol. Prefrčal okolo nej ako víchor, každým prejdеным

metrom za sebou nechával včerajšok ako notorickí pijani svoje sľuby. Nevládala sa potom dobrých päť minút pohnúť z miesta, akoby vrástla do slnkom a dažďom vyblednutého asfaltu, popukaneho ako jej duša. Pred očami mala iba obraz ich odosobnených, vysmiatych tvárí. A má ho tam aj teraz. Uvažovala, prečo to svinstvo (inak sa otcova nevera ani nazvať nedala) postihlo práve ich, prečo sa práve ona narodila do takej rodiny, prečo sa práve u nich vytratilo normálne, ľudské ovzdušie a vystriedalo ho len chorobné NIČ. Všetka tá špina, ktorou za posledné obdobie museli prejsť, určite aj Patrika dohnala k tomu, že teraz robí niečo zlé, nelegálne. Vedela to takmer so stopercentnou istotou, len akokoľvek si lámala hlavu, nedokázala prísť na to, čo to môže byť. Ved' tie jeho nočné výjazdy... to neznamenal nič dobré. Jasne mu videla v očiach strach a ustavičný nepokoj. Nevedomky ho šíril okolo seba a bol zo dňa na deň väčší. A mama bola ako slepá. Alebo slepou chcela byť.

Ešte viac zaťala nechty do chabých ramien, až sa jej brušká prstov prepadávali do hlbokých priepastí kože a za viečkami sa jej nazbieralo slané more. Počula brata, ako sa neustále prehadzuje, ťažko vzdychá, akoby ho niečo dlávil.

Až asi po polhodine zostalo v izbe ticho, posteľ pri okne sa náhle ponorila do mĺkva. Natália si s uľahčením pomyslela, že Patrik konečne upadol do milosrdného spánku a jeho zmorené telo sa na pár bezstarostných minút celkom uvoľnilo. Vtedy sa jej z očí vyliat oceán.

Medzitým vo vedľajšej izbe ich matka zo seba zhodila župan, zostala v bavlnenej nočnej košeli, ktorá jej okolo vyziabnutého tela lietala ako lodné plachty. Naozaj bola chudá až strach, samá kosť a koža. Rebrá sa jej tlačili cez tenkú, sivastú vrstvu pokožky, bála sa už na seba aj pozrieť do zrkadla. Navyše ju v poslednom čase zmáhali ukrutné bolesti, ktoré nevedela ani poriadne definovať. Cítila sa veľmi, ale naozaj veľmi slabá. Zatiaľ návštevu lekára odkladala. Bála sa, že bude musieť zostať zase doma, a to si naozaj už nemôže dovoliť. Zostať bez jej, aj keď úbohého príjmu, ale ktorý

predsa stačil aspoň na zaplatenie účtov a nákladov na byt, by bolo hazardom. Nemôže predsa Patrika znova zavalit' starosťami o domácnosť. Má toho za sebou už naozaj dosť. Zdá sa jej v poslednom čase taký bezradný, stratený.

Lahla si do postele, beštia v jej útrobach sa prebúdzala, tvrdošijne dávala najavo svoju prítomnosť. Celá sa skrútila do kľbka a snažila sa bolesti silou vôle predýchať. Cez póry pokožky sa vyvalil studený pot, načisto ju zalial, k tomu sa pridala triaška. Zadíchaná predsa siahla do nočného stolíka a vybrala z neho tabletku, ktorú si sama naordinovala. Zakaždým tak aspoň na nejaký čas uspala toho krutého netvora v sebe. Musí sa predsa vzchopiť a postarať sa o svoje deti. Veď prakticky majú už iba ju. Na tento holý fakt v tom prekliatom období minulého roka celkom zabúdala, alebo jej to bolo akosi jedno. Ale už je z toho vonku. Znovu získala akú-takú silu, alebo sa o ňu aspoň všemožne snaží, opravila sa vzápätí.

Marcel za nimi občas chodí... asi tak raz za mesiac a pol. Patrik sa tvári, že mu nechýba, že je pre neho vyslovene nutným zlom, ale len ona vie, že to všetko je iba maskovanie, že pod hrubým nánosom ignorancie sa skrýva bezvýhradná a pokorná oddanosť k svojmu otcovi. Natália sa správa podobne, ale podľa jej názoru je tá apatia nefalšovaná a zdá sa, že minúty strávené s ním, s klasicky otupeným výrazom práve sa rodiacej tínedžerky, ju neskonale otravujú a nudia, a že ho celkom a bez akejkoľvek ľútosti vymazala zo svojho mladého života. Zrada otca ju očividne príliš nevyviedla z miery. Celkovo je jej staršia dcéra odmalička nanajvýš divná a cesta k jej chápaniu, pre ňu ako pre matku, sa zdá byť vonkoncom nemožná. Iba najmenšia Radka je ako zbláznená, keď ho vidí.

A ona zakaždým, keď príde jej bývalý muž, bojuje s vnútornou rozorvanosťou. Na jednej strane stráca súdne uvažovanie, zabúda, že je už predsa za vodou, že sa vyliečila zo závislosti od jeho osoby, že je sebaistá a so všetkým vyrovnaná. Znovu prosí celý vesmír, aby sa vrátil čas, aby bol každý deň s ňou, aby jeho chlapecká prítomnosť zaplnila každú bunku bytu. Na druhej strane sa ozýva zdravý rozum a z chorých nádejí ju dostávajú späť do reálu myšlienky na to, čo jej spôsobil. Že ju nechal s troma deťmi v totálnom nedostatku... on, podnikateľ! Že na súde stále vykazuje stratu, len aby nemusel platiť vyššie výživné, že odniesol z bytu, čo mohol,

dokonca aj jej milované nočné lampy od Tiffanyho, ktoré dostala ako svadobný dar od tety, ale ani to mu nestačí.

Tabletka začala účinkovať, bolesti ustupovali, napäté svaly sa upokojili. Odhodila zo seba prikrývku, premohla ju nečakaná horúčava. Zazrela na svoje vychudnuté nohy, v členkoch sa išli pochrámať. Boli krivé, dengľavé, vyhasnuté ako konáre dávno mŕtveho stromu. Naozaj sa aj tak cítila. Ako vyschnutý strom. Neproduktívna, zbytočná, márna. Rýchlo na ne stiahla nočnú košeľu, aby ju ten pohľad ešte viac nedeprimoval. Zdvihla ruky, prsty zaborila do vlasov. Zarazila sa ako vždy, že ich má prišerne suché, rozstiepené, polámané. Ako raždie. Chýbajú jej vitamíny, určite. Preto sú také. Pod hlavu si na vysoko zložila vankúš, pokúšala sa z mysle vyhnať zničujúce, ubíjajúce myšlienky, túžila iba vychutnávať blahodarné, bezbolestné minúty. Ale zase sa len vrátila k Marcelovi a jeho stupňujúcim sa nárokom na majetkové vyrovnanie. Vedela síce, že by ho mala vyplatiť z bytu alebo mu nájsť náhradný, ale ani v najmenšom netušila, ako by to mala urobiť. Odišť odtiaľto? Predať byt, ktorý je jej jedinou istotou? Zobrať pôžičku, úver? Ale nijaká banka jej ho pri podmienkach, aké má, neposkytne. Od neustáleho uvažovania, ako to vyriešiť, jej už pomaly ide prasknúť lebka. A to len kvôli tej... nemôže jej prísť ani na meno. Keby to záviselo iba od Marcela, určite by od nej nežiadal také veci. To ona ho na všetko navádza. Robí jej dobre, keď ju môže takto, aj keď na diaľku, ničiť. Zarazila sa. Kristepane, prečo ho neustále ospravedlňuje, zmierňuje jeho vinu? Nie je nijaký usmrkanec, má rozum, je úplne svojprávny. Vedel čo robí, keď ich opúšťal kvôli tej sopľani, len o pár rokov staršej ako Patrik, a dobre vie, čo robí aj teraz. Veľmi dobre to vie.

Telom jej znovu prešla ostrá bolesť, už ani tieto tabletky nie sú stopercentné, nestačia na bezcitnú šelmu v zúboženej telesnej schránke. A možno to bol iba záchvev hnevu, ktorý ňou otriasol, len čo jej vedomie pripustilo myšlienku na tú cundičku.

S dlaňou zatlačenou na bruchu sa otočila za zvukom prichádzajúcim z chodby. Za zájdeným mliečnym sklom na dverách zachytila mihot Natáliiných, od letného slnka do biela vyťahanych vlasov. Vzápätí cvakla na záchode zámka a zahučal ventilátor. Do ospanlivej a pochmurnej izby následne na to vrazilo septembrové slnko,

ožiarilo všetko naokolo, preletelo aj cez ňu. Naplno pocítila jeho energiu, vnikla jej do žíl, prúdila nimi, zasiahla každú čiastočku organizmu, udrela do mozgu. Cez pootvorené okno zavoňala skorú jeseň s nádychom hríbov a mokrastého listia. To všetko v nej vyvolalo nečakaný prívál optimizmu a nákazlivej eufórie. Je najvyšší čas sa vzchopiť a začať niečo robiť, povedala si v duchu. Spustila nohy z postele a postavila sa. V momente, keď sa vystrela, ochromila ju prudká bolesť a hneď na to zacítila na stehnách voľáčo teplé, schádzalo to stále nižšie... vyhrnula si nočnú košeľu a zohľadila sa. Vtedy z nej dačo vypadlo a nahlas pleslo o podlahu. Zdúpnela, keď dolu medzi nohami zbadala kus čohosi živého, krvavého, keď pozrela na stehná a lýtko, po ktorých jej stekala krv. Stála tam meravo s rozkročenými nohami, s kusom jej tela na parketách, až kým ju nenašla Natália s opuchnutými očami a čerstvými ranami bolestnej prázdnoty na predlaktiach.

Patrik sa práve vrátil zo stavby, cestou sa ešte zastavil v obchode oproti ich domu, nakúpil potraviny a hneď zakotvil v kuchyni pri sporáku. Doslova nenávidel minúty strávené pri príprave jedla, ale nič iné mu nezostávalo. No povedal si, že kuchynské záležitosti nechá konečne na Natáliu. Pomaly bude mať štrnásť rokov, je načas, aby na seba prevzala väčšiu zodpovednosť ako doteraz a jeho od toho nezáživného varenia oslobodila. No aby k nej nebol celkom nespravodlivý, snažila sa mu pomôcť aspoň tým, že oprala, upratala, postarala sa o malú. Obidve sestry boli doma, strčené v obývačke pred televízorom. Zakričal na ne, aby mu prišli s niečím pomôcť.

„Hej, čo nové?“ fľochol na Natáliu, ktorá sa mu dnes zdala mimoriadne čudná. Bola bledá až strach, dokonca aj pohyby mala akési spomalené, akoby z nej v pomalých dávkach odchádzal život.

„Nič.“

„Že som sa vôbec pýtal,“ zamrmľal Patrik. Zo špajze vytiahol poloprázdne vrečko zemiakov a hodil ho na kuchynskú linku. Pár sa ich pritom z neho vykotúľalo a skoro zletelo na dlážku. Šikovne ich zachytil, položil späť, a zároveň si uvedomil, že zemiakov je

žalostne málo. Dofrasa, na tie celkom v obchode zabudol, úplne mu vyšumeli z hlavy. Pritom myslel na to, že ich treba kúpiť. Mrkol na nástenné hodiny, už je zavreté, zašomral. Ale hádam to bude stačiť, môže tam byť slabé kilo, zhodnotil rýchlym pohľadom. Sestry veľa nezjedia a on si dá k mäsu aj chlieb. Hlavne, aby mame zostalo.

„Skočím do vane, zatiaľ ich očisti. A daj pozor na mäso, aby neprihorelo.“ Obrátil sa k Natálii, ktorá sa nezúčastnene opierala o drevenú lavicu v kúte kuchyne.

„Uhm.“

„Môžem aj ja škrabať zemiaky?“ potiahla ho za nohavice Radka a vycerila na neho drobné zuby.

„Nie, si ešte malá. Porezala by si sa... ty zatiaľ utri riad, dobre? Ale nie, že polovicu rozbiješ,“ podal jej do drobných rúk utierku a už sa hnal do kúpeľne. Má dnes toho pred sebou ešte veľa. Dovariť večeru, zabaliť mame nejaké veci, utekať za ňou do nemocnice a ešte musí vybaviť jednu záležitosť. Včera boli za ním. Potrebujú ho... ide o nejaký panelákový byt. Musí nejako doplniť chýbajúcu časť. Tých peňazí, ktoré mal pripravené pre otca, sa už nesmie ani dotknúť. Inak sa ho nezbaví. Inak sa ho nikdy nezbavia. No a potom s tým prestane, navždy. Zase ho zovrel protivný pocit z toho, čo robí. Pokúšal sa vo viacerých bankách vybaviť úver, ale nijako, pravdaže, nepochodil. Požičali by mu akurát tak smiešnych pár tisíc. Tak odkiaľ má mama zobrať naraz toľko peňazí? Otec sa tvári ako chudák, a pritom má svoju, dobre vynášajúcu, autoškolu. Je to faktický smrad, lebo aj napriek tomu, čo sa jej stalo, neprestal s vydieraním, lebo to je jasné vydieranie, čo robí. A nedal jej s tým pokoj ani v nemocnici. Škoda, že pri tom nebol... zmastil by mu ten jeho bezočivý, bezcitný ksicht.

V náhlivosti zo seba vyzliekol spotenú košeľu a hodil ju navrch plného koša na bielizeň. Musí vynadať sestre, prečo dnes nedala prať. Nemôže predsa myslieť na všetko sám! Dobre vedela, že to má urobiť. Stiahol zo seba čierne nohavice, pobúchal po nich dlanami nad vaňou, ponatriasal ich a preložil na poklop práčky. Tie ešte nejaký deň vydržia, sú pomerne čisté, ešte ich netreba prať. Nahými ramenami urobil zopár ťahov, pretiahol unavený chrbát a vkročil do vane.

Silno zatlačil páku na vodovodnej batérii a pustil na seba takmer vriacu vodu. Zabúšila mu o krk, plecيا, nastavil jej hrud' a chrbát. Ovárala mu póry, rozpaľovala vnútornosti. Mal rád horúcu sprchu, keď ho až pokožka páčila, keď v ňom poriadne rozprúdila krv, keď ho doslova trýznila. Mal rád, keď sa malá kúpeľňa naplnila hustou parou a on sa v nej celý strácal. Možno sa ňou chcel nechať pohltiť, zmiznúť pred celým svetom. Možno sa potreboval v jej mliečnych záhyboch od všetkého očistiť.

Na hlavu si naliaľ šampón a masíroval ho do mokrých vlasov. Biela pena zafrkala obkladačky kúpeľne ako rozbesnená šľahačka steny mixéra. Nanášal si ju aj na horúce, mokré telo. Myšlienky na otca, peniaze, problémy z neho postupne odplavila horúca voda. Pociťoval už iba neuveriteľnú ľahkosť.

Vlhko, teplo, oslobodenie mysle a vytrvalý prúd vody v ňom začali rozohrievať nasilu uspaté zmysly. Zrazu si len uvedomil, že je pripravený zaútočiť na ženský rozkrok. Jeho vyhľadovaná mužskosť beznádejne očakávala uspokojenie, živočíšne spojenie... žiadne však neprichádzalo. Druhá strana bola zúfalo neprítomná. Lenže rozrušený mozog už nijako nevedel odplašiť vytrvalo útočiacu predstavu sexu, nedokázal zastaviť stupňujúce sa divoké myšlienky, ktoré ho privádzali do vytrženia. Privrel chvejúce sa viečka a nechal voľný priebeh naplno zaktivizovanej fantázií. Nechal sa unášať predstavami. Krásnymi predstavami. Jeho abstraktná milienka nemala tvár, ani nevedel určiť farbu jej vlasov, ale zato videl celkom zreteľne krivky bokov, okrúhle brucho a poriadne, ale naozaj poriadne vyvinutú hrud'. Nádherne vyformovanú hrud'. Tisol sa k nej a hneď zase k imaginárnemu hladkému pohlaviu, nasával do seba nedefinovateľné pižmo a znova perami skúšal pevnosť bujného poprsia a vystúpených bradaviek neznámej. Rozochvene položil jej jemnú a zároveň pevnú ruku na svoj vrcholiaci štít, nechal ju kĺzať sa po ňom a zase vystupovať, maznať sa a súčasne týrať. Bola láskavá a ústretová. Spoľahlivo a smelo mu ukázala smer k bádateľskej ceste jej zamatových, horúcich útrob, aby sa ho znovu s láskou chopila a podnikala s ním opätovné výstupy a zostupy, až kým nedokázal uniesť toľko rozpínavého vzrušenia a explodoval. Vybuchol ako sopka. Ireálna súlož vyvolala šialenú a fantastickú erupciu.

Hustá para milosrdne kryla chvejúce sa telo, nepatrnú časť jeho bytia nekompromisne so sebou vzala voda, niekoľkokrát sa s ňou zatočila a rýchlo zmizla pod nohami v odtoku. Ohromné dojmy z nespútaného, aj keď abstraktného sexu, z neho pomaly opadávali, až myseľ zostala celkom čistá, prebudená znovu do reality. No i napriek vytriezveniu zatúžil po bozkoch, po nežných ženských ramenách, po hladkej koži, ku ktorej by sa teraz na pár minút priťisol.

Otriasol sa, schmatol z vešiaka modrú osušku a silno ňou drancoval svoje mladé, pevné telo. Hladné telo. Akoby ho chcel potrestať za to, že nie je schopné nájsť pre neho uspokojenie, aké potrebuje. Že nevie ísť ďalej, že stagnuje stále pri tom istom... pri masturbácii. Ako dávno nemal sex? Už si ani nevie spomenúť. Chýba mu žena, je to viac než isté a značne boľavé, uzavrel svoje úvahy a silným tlakom na tubu zubnej pasty vytlačil na kefkú viac ako bolo potrebné. Ústa mu zavalila štiplavá pena.

„Potrebuješ niečo do školy, alebo len tak?“ spýtal sa Natálii v kuchyni, už pokojný, zmierený s reálom, čistý a navoňaný. Mama musí vidieť, že sa vie o seba postarať. Do plastových misiek jej naložil jedlo, ktoré úspešne dovaril, a znovu zavadil pohľadom o mlčanlivú sestru. Na svoje potreby už ani nepomyslel.

„Si hluchá?“

„Nie, nie som,“ ledva sa ozvala. „Potrebujem dve stovky na časopis, zajtra máme tie prachy doniesť,“ pomaly dopovedala a prešla znovu do obývačky za mladšou sestrou, ktorá vyjavene sledovala na obrazovke urputný boj byvola s mocnými levmi.

„Dobre, tu máš,“ podával jej peniaze po tom, ako rýchlo do seba nahádzal večeru a pridal nejaké drobné navyše.

„Vďaka,“ zamrmlala a strčila si ich do vrečka. Zídu sa... ale určite nie na časopis, pomyslela si v duchu.

„Ozaj... a prečo si dnes nedala prať? Kôš je už celkom plný. To mám fakt myslieť na všetko?“

„Zabudla som. Zajtra to spravím.“

„No, dobre. Aj tak neviem, na čo myslíš...“

„Už som povedala, že to zajtra urobím. Hádam sa toľko nestalo.“

„Len aby si nezabudla aj zajtra.“

„Nemaj obavy.“

„Práveže mám. Pripadáš mi ako námesačná.“

„Ty máš ale postreh...“ zašklabila sa. „Zbytočne si namýšľaš.“

„Nie som blbý. Vidím, že sa niečo deje. Máš problémy v škole? Čo?“ Pobúchal ju po pleci.

„Ááale, čo si... Nič mi nie je. Iba som zabudla na to sprosté pranie. Zabiješ ma preto?“

„Si naozaj veľmi vtipná.“ zatiahol ironicky a zmizol v byte.

„Povedz mame, že v sobotu prideme aj my,“ zavolala za ním do chodby, keď sa už obúval.

„Ja chcem ísť za ňou už zajtra,“ zamrŕčala do toho Radka. Levov a byvola ponechala ich osudu, otočila sa k sestre a pretrela si krátkymi prstami náhle uslzené oči. „Prečo nemôžeme ísť už zajtra?“ rozplakala sa celkom, len čo začula buchnutie dverí za Patrikom.

„Lebo...“ odvrkla unavene Natália.

„Prečo lebo?“ fňukala nahlas malá, slzy jej stekali po lícach spod drobných dlani a navyždy sa strácali v hebkosti hnedého koberca.

„Mamu len predvčerom operovali, je ešte slabá. Už som ti to hovorila hádam stokrát. Musíš vydržať. Poď, niečo si zahráme. Chceš pexeso?“ snažila sa upokojiť svoju malú sestru Natália, hoci sama so sebou mala poriadne problémy. Dnes totiž prvýkrát ochutnala zakázané. Jeden starší chalan z vedľajšieho bloku jej dal čosi pričuchnúť, keď sa vracala zo školy. Iba sa jej celkom krátko spýtal: „Chceš zabudnúť?“ A ona prikývla. Nevedela prečo. A ani nevedela, čo to vlastne bolo. Strašne to smrdelo, ale nechcela už cúvnuť, ukázať, že je zbabelec, že dostala zrazu neuveriteľný strach z niečoho, čo už možno nebude vedieť zastaviť, čo bude ešte horšie ako jej samopoškodzovanie, čo jej narobí iba ďalšie a hlavne zbytočné problémy, a tak si za betónovým múrom kotolne postriekaným bláznivými výtvormi sprejerov, vopchala nos do akejsi textílie a poriadne ten smrad vdychovala. Hlava sa jej točila už o pár minút, bolo to ako jedenásť jázd za sebou na kolotoči, ktoré absolvovala s kamarátkou asi pred troma rokmi, keď skúšali, ktorá viac vydrží. Chcelo sa jej príšerne vracať, ale zadržala to a len sa prihlúplo usmievala. Ani poriadne nevie, ako prešla do škôlky po malú. Mala čo robiť, aby ako-tak udržala jasnú myseľ a aby na nej Radkina učiteľka nič nezbadala. Nemohla sa však zbaviť pocitu, že všetci

na ňu zízajú a odľahujú sa od nej. Podivná opojnosť trvala asi hodinu, potom ju zmohla ťažká únava spojená s prišerným bolením hlavy. Ale kým prišiel domov Patrik, to najhoršie mala už našťastie za sebou. Len chvíľu predtým, ako odomkol dvere bytu, sa na záchode vyvracala, ale slabosť, tupé zvieranie hlavy a nutkanie na ďalšie vracanie stále zostával. Bola ako dôkladne vyžmýkaná špongia. Našťastie na nej brat nič nepoznal. Zostala utajená, vo svojom svete, presne tak, ako je tam odvtedy, čo odišiel otec. Len čo si na neho zase pomyslela a na jeho milenku, zaryla mimovoľne nechty do zápästia, potrebovala zahnať duševnú bolesť bolesťou telesnou. Tam ešte jazyky nemá. Nikto si to predsa nevšimne, veď ani doteraz si ich nikto na ramenách nevšimol. Dlhé, červené pásy, ktoré v návale najväčšieho žiaľu upokojovali jej ubolenú, stratenú dušu. Ovládla sa kvôli malej a neodbehla do kuchyne po nožik, aby skrytá niekde v tme naplno vypustila bolesť cez krvavé rany na svetlej pokožke.

„Natália, prečo mamu operovali?“ počula ako vo sne tenký Radkin hlas. Vrátil ju znovu do prítomnosti, na zápästiach jej zostali červené flaky, čo si nechty surovo zarývala do tenkej kože.

„Aj to som ti už hovorila. Potrebovali jej z brucha dostať preč niečo zlé, aby mohla byť zase zdravá, aby ju už nič nebolelo. Už si zabudla?“

„A čo zlé?“ domrzala neodbytné malá ustavične s tými istými otázkami odvtedy, ako mama pred vyše týždňom odišla do nemocnice.

„Tomu ešte nerozumieš, jednoducho niečo zlé, nejakého zlého trpaslíka.“

„Mama mala v bruchu trpaslíka?“ rozplakala sa ešte viac Radka, pribehla k svojej staršej sestre a úplne sa na ňu nalepila. „Ja sa bojím... aj ja ho tam mám?“ fíkala. Oči jej išli vypadnúť od strachu, keď si predstavila, ako mame z brucha ťahajú akéhosi piadimužika s lopatkou. Trpaslíci predsa chodia s lopatkami... a že ho má v sebe aj ona.

„Ale nie, jasné, že nemáš. A ani mama ho tam už nemá. Vyrezali jej ho a utopili...“ frnkla jej zľahka po špičke nosa a nasilu sa zasmiala. Panebože, tie jej večné otázky! Práve je v období, kedy ju neuspokoja žiadne odpovede, a jej túžba dozvedieť sa viac, sa